

Pavens prædiken ved åbningsmessen for synoden i Peterskirken den 10. oktober 2021

Der kommer en rig mand løbende hen for at møde Jesus, mens denne er undervejs (Mark 10,17).

Evangelierne viser os ofte Jesus undervejs, 'på vejen'. Han vandrer sammen med menneskene, går ved siden af dem, han lytter til de spørgsmål som optager og berører deres sind.

På den måde viser han os, at Gud ikke bor i sterile, bakteriefri omgivelser. Han bor ikke, hvor der er fred og ro, langt væk fra virkeligheden, men færdes sammen med os og slutter sig til os, dér hvor vi er på livets ofte vanskelige veje.

Når vi nu i dag åbner den synodale vej så lad os alle sammen starte med at stille os selv spørgsmålet - og det gælder virkelig os alle, paven, biskopperne, præsterne, medlemmerne af ordenssamfundene, lægfolkets brødre og søstre - altså os alle, det kristne fællesskab: Er vi inkarnationen, menneskevordelsen af Guds livsstil: han, som vandrer med os gennem historien og deler menneskeheds udfordringer? Er vi indstillet på og parate til at leve vandringens eventyr? Eller er vi bange for det ukendte og søger tilflugt bag undskyldninger: "det nytter ikke noget alligevel", "det kommer der ikke noget ud af" eller "sådan har vi altid gjort, sådan plejer vi"?

At lave synode, at arbejde i synodemodus vil sige, at gå på den samme vej - synodos - at gå sammen. Lad os se på Jesus, mens han går på vejen; det første er, at han møder den rige mand, så lytter han til mandens spørgsmål og til sidst får han ham til at se, hvad der skal til for at eje evigt liv.

At møde, lytte og skelne - tre udsagnsord, som hører synoden til og som jeg nu vil sige noget om.

At møde og at mødes. Dagens evangelium åbner sig med fortællingen om et møde. Et menneske kommer for at møde Jesus, knæler ned for ham og stiller ham et afgørende spørgsmål:

"Gode Mester - hvad skal jeg gøre for at få evigt liv?" (vers 17).

Et så væsentligt spørgsmål kræver opmærksomhed, at man giver sig tid og er disponibel for at møde den anden og at tage mandens problem til sig. Og Herren lægger ikke afstand til manden, han bliver ikke irriteret eller ser ud som om manden kommer til ulejlighed - tværtimod, han stopper op og vender sig imod ham. Han er disponibel for at møde den anden. Der er ikke noget, han finder

ligeegyldigt; alting fanger hans interesse, optager ham. At møde ansigter, at møde et blik, at dele hver enkelts fortælling - sådan kommer Jesus os nær. Han ved, at et møde kan forandre et liv. Og evangelierne er gennemgået med eksempler på sådanne møder med Kristus; møder, der genopretter og møder, der helbreder. Jesus havde ikke travlt, så ikke hele tiden på uret for ligesom at tilkendegive, at mødet skulle slutte. Han var altid til tjeneste for det menneske, han mødte, at lytte til ham.

Når vi nu begynder dette synodeforløb kaldes også vi til at blive eksperter i mødets kunst. Ikke eksperter i at organisere store træf eller i at reflektere teoretisk over problemerne. Men primært i den enkle ting at tage sig tid til at møde Herren og at fremme mødet mellem os indbyrdes. Tid til at give bønner og tilbedelsen plads; tilbedelsens bøn, som vi i den grad forsømmer: at tilbede, at give tilbedelsen rum og give plads for det, Ånden vil sige til Kirken. Plads for at vende sig mod den andens ansigt, mod hans og hendes fortælling, til at møde ham ansigt til ansigt - til at lade sig mærke af vore søstre og brøders problemstillinger og livssituationer, så vi gensidigt kan hjælpe hinanden, ja så vi beriges af karismernes, tjenesternes og kaldenes mangfoldighed.

Hvert eneste møde - og vi ved det jo godt - kræver åbenhed, mod, disponibilitet, parathed til at lade sig mærke og berøre af den andens ansigt og livshistorie. Selv om vi nogle gange ville foretrække at søge tilflugt i formelle relationer eller tage den konventionelle maske på - i den klerikale ånd, formalitetens ånd, hvor jeg er mere 'hr. pastor' end jeg er 'præsten' - så gør mødet noget ved os, og ofte viser det os hen til nye veje som vi ikke havde forestillet os at skulle færdes på. I dag efter Angelus vil jeg tage imod en gruppe folk, der lever på gaden. De har helt enkelt fundet sammen, fordi der findes en gruppe mennesker, som vil lytte til dem og alene for at lytte. Og ud af dette - at nogen vil lytte - er det lykkedes for dem at sætte sig i gang, at begynde at gå.

Det at lytte. Opmærksomheden. Det er ofte på den måde Gud viser os vejen, vi skal gå. Han får os til at træde ud af vore nedslidte rutiner. Alting bliver anderledes, når vi er i stand til virkelig at møde Ham og møde hinanden - uden formaliteter, uden at foregive noget, uden bagtanker.

Det andet udsagnsord: at lytte.

Et rigtigt møde kommer kun i stand når man lytter. Her i dagens evangelium giver Jesus sig til at lytte til mandens spørgsmål og hans urolige trosmæssige og eksistentielle bekymringer. Jesus giver ikke et 'rituelt' svar, et katekismesvar. Han tilbyder ikke en færdigstrikket løsning. Han "lader ikke som om" og kommer med et høfligt svar for at gøre sig fri af situationen og fortsætte sin egen vej. Han lytter bare og lytter så meget, der skal til, uden hastværk; han giver sig tid til at lytte til den anden. Og allervigtigst - Jesus er ikke bange for at lytte til ham "med hjertet"

og ikke kun med ørerne. Og i øvrigt er det ikke nok for ham at besvare spørgsmålet, men han lader også den rige mand fortælle sin personlige historie; han lader ham fortælle frit om sig selv. Kristus minder ham om budene og manden fortæller om sin barndom, hvordan det er gået med ham og hans religion, hvordan han har grebet det an og har anstrengt sig for at søge Gud. Når vi lytter med hjertet er det dét, der sker: den anden føler sig taget imod og ikke dømt, han føler fri til at fortælle, hvad han har levet og oplevet med sin tro, hvordan forløbet har været på hans åndelige vej.

Lad os oprigtigt spørge os selv på denne synodale vej, vi skal gå: hvordan står det til med os, når det handler om at lytte, hvordan har vi det med det? Tilbyder vi 'kvalitetslytning', når vi lytter med hjertet? Gør vi det muligt for mennesker at give udtryk for sig selv og at vandre i tro, selv om deres livsløb er brogede og vanskelige? Gør vi det muligt for dem at bidrage til fællesskabets liv uden at vi lægger hindringer i vejen for dem, uden at de bliver forkastede og dømt? At 'være i synodemodus' vil sige, at følge trop med Ordet, der blev menneske, at følge hans spor, at lytte til hans Ord og til andres ord. Det betyder med forbløffelse at opdage, at Helligånden stadigvæk blæser hvorhen den vil, på overraskende vis for at foreslå os nye veje og nye sprog. Det er en øvelse, der tager tid og som til tider er møjsommeligt, at lære gensidigt at lytte til hinanden - biskopper, præster, ordensfolk og lægfolk, alle vi døbte - og at undgå svar, der intet har med virkeligheden at gøre; overfladiske svar, færdigsyede svar - alt det, nej. Helligånden kræver af os, at vi giver os til at lytte, at lytte til spørgsmål og ønsker, til bekymring og angst, forhåbninger, der rører sig i hver kirke, i hvert folk, i hver nation, men også lytte til verden, til de udfordringer og de forandringer, som den præsenterer os for. Gør ikke vore hjerter tonedøve, lad os ikke blive blinde og døve i alt det, vi er så sikre på. Skråsikkerhed. Skråsikkerheden lukker os ofte til. Men lad os lytte.

Og det sidste verbum: at skelne, at komme til at se klart.

Mødet og det, at lytte til hinanden, er ikke et mål i sig selv. Bliver vi stående her, så ville vi lade tingene blive som de var. Tværtimod - når vi går ind i en dialog, går vi ind i en tankeudveksling, en diskussion; vi begynder at gå en vej, sådan at vi - når vi når til vejs ende - ikke længere er de samme som før, vi har forandret os.

Evangeliet viser os det. Jesus mærker, at manden, som han har for sig, er god og from. Han holder budene, men Jesus vil have ham videre end til den blotte lovoverholdelse. I dialogen hjælper han ham med at skelne. Han foreslår ham at se dybere ind i sig selv. I lyset af den kærlighed, som han, Jesus, omfatter ham med i det blik, han hæfter på ham (vers 21), vil han have ham til at se hvad det er, hans hjerte i grunden hænger ved. Det er sådan, at manden opdager at det, der er

godt for ham, ikke består i endnu flere religiøse øvelser, ikke flere gerninger men i at tømme sig for sig selv- at blive en manglende: sælge det, som ens hjerte hænger ved for at give plads til Gud.

Dette er en værdifuld anvisning også for os. Synoden er den åndelige skelnens vej, Kirkens skelnen om sig selv, som bliver til i tilbedelse, i bøn, i kontakt med Guds Ord. Dagens anden læsning siger præcis dette til os: "Guds Ord er levende og virksomt og skarpere end noget tveægget sværd, det trænger igennem, så det skiller sjæl fra ånd, og marv fra ben, og er dommer over hjertets tanker og meninger..." (Hb 12,5). Ordet åbner os og oplyser os, så vi kan skelne og se.

Må Ordet da blive retningsvisende for synoden, så den ikke bliver en slags kirkelig konference, et forskningsseminar, en partikongres eller et parlament - men en nådens begivenhed, en helbredelsesproces ledet af Helligånden. I disse dage kalder Jesus os, som han gjorde det med den rige mand i evangeliet, til at tømme os, befri os for alt mondænt og også på alle de områder, hvor vi har lukket os til for at se og for vore tilvante pastorale modeller. Han kalder os til at spørge os selv, hvad det er, Gud vil sige til os i denne tid og i hvilken retning, han vil lede os.

Kære brødre og søstre, jeg ønsker jer en god vej sammen! Må vi være pilgrimme, der er forelskede i evangeliet og åbne for Åndens tilskyndelser. Gå ikke glip af de chancer, Guds nåde giver for møder, for at lytte til hinanden, for at skelne og se. Med glæden over at vide, at når vi søger Herren, så er det også ham, virkelig ham, der som den første bereder sig til med kærlighed at møde os.

Messens afsluttende bøn:

Vi takker dig Herre og lovpriser dig!
Mange gange og på mangfoldige måder har du talt gennem profeterne
og i tidens fylde har du talt ved din Søn
for at manifestere for alle mennesker din nådes ufattelige rigdom.
Du alene er god og din godhed hører aldrig op:
hav omsorg for dine børn
som er samlet sammen her ved begyndelsen af den synodale vej.
Hjælp dem med lyset fra din gode Ånd til at se og kende tegnene på din vilje.
Og lad dem i alle forhold knytte sig til det, der er dig velbehageligt,
så de kan bære frugt i overflod i al god gerning.
Ved Kristus vor Herre. Amen

Oversættelse: Hanne Gregersen